

Nydalen, 08/09/20

Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet
Nygård 1
Lillesand

Sendt på epost til: 5G-auksjon@nkom.no
Kopi sendt til: anja.vimme@nkom.no

Kommentarer til overordnede rammer for tildeling av 2,6 GHz- og 3,6 GHz-båndene

Ice Communication Norge AS (Ice) viser til Nasjonal Kommunikasjonsmyndighets (Nkom) høring om overordnede regler for gjennomføring av 2,6 GHz- og 3,6 GHz-auksjonen med frist for innspill 8. september 2020. Ices merknader til de overordnede regler for auksjonen følger under.

Overordnede rammer

Nkom har besluttet å tildele 2,6 GHz og 3,6 GHz båndene, og argumenterer for at det ikke er tilstrekkelig grunnlag for å tildele frekvensbåndene 700-SDL, 1500-SDL, 2,3 GHz og 26 GHz nå. Ice støtter dette, men håper samtidig at Nkom så raskt som mulig vil gi aktørene i markedet innsikt i når de ressursene er tenkt tildelt. Dette er viktig for å skape forutsigbarhet for både utbyggingsorganisasjonene og leverandørene.

Frekvenstak

Konkurranse mellom tre fullt utbyggede mobilnettverk i Norge er et overordnet politisk mål, slått fast gjennom en rekke stortingsmeldinger de siste årene. I regjeringens Forbrukermelding står det at «Regjeringa vil innrette rammene for tildeling av frekvensressursar til mobiltenester med sikte på å leggje til rette for tre mobilnett og auka konkurranse i mobilmarknaden.». Ved behandling av melding i Stortinget våren 2020 kommenterte flertallet følgende:

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at Norge er et av to land i Europa med kun to landsdekkende mobilnett. Følgen av svak konkurranse er unødvendig dårlige vilkår for forbrukerne. Ved utgangen av første halvår 2019 sto de to etablerte aktørene for hele 91 pst. av omsetningen i sluttbrukermarkedet. Mobilmarkedet preges av svak konkurranse med høye priser

og små datapakker. Hovedårsaken til det er, ifølge de regulatoriske myndighetene, manglende infrastrukturkonkurranse. Flertallet viser til tidligere vedtak i Stortinget om etablering av minst tre mobilnett og oppfordrer regjeringen til å ta i bruk tilgjengelige regulatoriske virkemidler for å nå målet raskest mulig. Myndighetene bør gjennom reguleringen av mobilmarkedet redusere etableringshindre, sikre samlokalisering av utstyr i mobilmaster og åpne for prismodeller som gjør det mulig for en utbygger av et tredje mobilnett å delta effektivt i konkurransen i utbyggingsperioden.

Regjeringen og det politiske flertallet på Stortinget er tydelig på at det må legges til rette for flere aktører, og dermed etablere bærekraftig konkurranse. Dette vil være det beste for forbrukerne og bedriftene, innovasjonen og ikke minst åpne for å kunne avvikle markedsreguleringen slik andre europeiske land har lyktes med. Nkom har i høringsdokumentet vært tydelig på at det er nødvendig å sette begrensninger i hvor mye frekvensressurser én aktør kan tilegne seg ved tildelingen av 2,6 GHz- og 3,6 GHz-båndene. Ice er enig i at et frekvenstak kan bidra til å oppnå målene om effektiv frekvensutnyttelse og bærekraftig konkurranse.

Frekvenstak i 2,6 GHz-båndet

Nkom ønsker å tildele TDD-delen av 2,6 GHz-båndet som én blokk på 50 MHz og FDD-delen på 2 x 70 MHz i blokker á 2 x 5 MHz. Totalt utgjør dette 190 MHz. Det foreslås et frekvenstak på 80 MHz i 2,6 GHz-båndet, som både omfatter TDD- og FDD-delene av båndet.

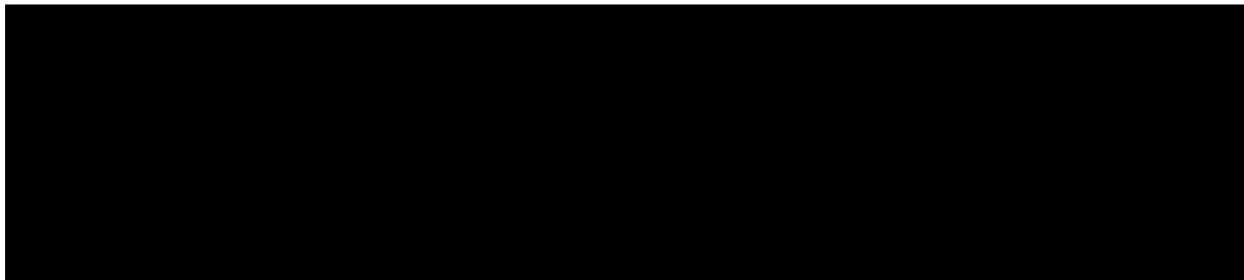
Basert på formålet med å etablere økt konkurranse vil ice foreslå et frekvenstak på 50 MHz.

Frekvenstak i 3,6 GHz-båndet

Nkom ønsker å legge til rette for at minst tre mobiloperatører kan tilegne seg ressurser i 3,6 GHz-båndet, og samtidig sikre at aktører utover tradisjonelle MNO'er kan tilegne seg frekvensressurser. Nkom foreslår derfor et frekvenstak på 120 MHz i 3,6 GHz-båndet.

Basert på formålet med å etablere økt konkurranse vil ice foreslå et frekvenstak på 80 MHz.

Lavere frekvenstak vil legge til rette for at flere aktører får mulighet til å investere i egen infrastruktur, enten nasjonalt eller regionalt. Med frekvenstak som foreslått av Ice vil det stimuleres til deltakelse fra minst fire aktører om tildeling av ressurser i 2,6 GHz båndet og minst fem aktører i 3,6 GHz båndet. Ice mener dette er et forsvarlig nivå, som ikke skader målet om utbyggingen av minst tre konkurransedyktige mobilnett. Eventuell restkapasitet vil kunne tildeles i etterkant basert på søknader med samme minstepriser, eller i en ekstra auksjon dersom etterspørselen er større enn restkapasiteten. Uansett vil den norske stat få sine inntekter og staten vil ha forsøkt å legge til rette for et større mangfold av aktører med egen infrastruktur.

Betaling av auksjonsproveny over tid

Nkom viser i høringsdokumentet til innføringen av muligheten for avbetaling av proveny ved tildelingen av 700 MHz- og 2,1 GHz-båndet i 2019. Praksisen er foreslått videreført ved denne tildelingen, og Nkom har presentert to alternative muligheter for avbetaling av proveny:

Betalingsløsning	Avbetalingsperiode	Rentesats
Alternativ 1	5 år	0%
Alternativ 2	20 år	6%

Betalingen av provenyet i alternativ løsning 1 skal skje ved seks like avdrag over 5 år uten at det påløper noen rente i betalingsperioden. Betaling av proveny i alternativ 2 skal skje jevnlig over 20 år mot at det i betalingsperioden påløper en rente på 6 prosent per år. Rentesatsen som gjelder for alternativ 2 er satt i tråd med ordning for betalingsutsettelse for skatt og avgift gitt i forbindelse med Covid-19-utbruddet, hvor det vil påløpe forsinkelsesrente på 6 prosent.

Ice støtter departementets og Nkoms formål med denne type betalingsløsninger, som investeringsinsentiv og del av arbeidet med å sikre bærekraftig konkurranse. Ice mener begge alternativ bør være tilgjengelig, men forslår at ved valg av alternativ 2 åpnes det for å bytte til alternativ 1 i løpet av avbetalingsperioden, med en forholdsmessig restperiode. Eksempelvis ved bytte fra Alternativ 2 til Alternativ 1 etter 8 år (med rentebetaling) vil det gjenstå 3 år uten rente. På den måten vil staten stimulere til mulig raskere nedbetaling av provenyet, samtidig som det legges til rette for aktører i ulike faser av sin etablering.

Nkom skriver at praksisen med alternative betalingsløsninger *videreføres* ved denne tildelingen. Ice reagerer derimot på rentenivået som foreslått. Ved auksjonen av frekvenser i 700Mhz- og 2,1GHz-båndene i 2019 ble det benyttet NIBOR (6 måneder) 1 månedlig gjennomsnitt og effektiv rente + 0,5 prosentpoeng. Ice foreslår at denne praksisen videreføres som rentegrunnlag ved 20 års avbetalingsperiode. Dette er også mer i tråd med renten på 10-årige norske statsobligasjoner.

Tekniske kommentarer

Ice mener restriksjonene i bruk av 3.6 GHz er for omfattende og generaliserende. Øst-Finnmark vil ikke kunne få samme tilgang til de beste 5G tjenestene som resten av landet, samtidig som større tettsteder som Hønefoss er i fare ved slike restriksjoner. Tettsteder som Tana Bru, Berlevåg og Båtsfjord er svært geografisk skjermet fra nabolandene når det gjelder koordineringsbehov. Ice foreslår at eksklusjonssonen ikke er fast definert, men at heller det blir en enkeltvis fri sikt og interferens betraktning fra potensielle basestasjoner, eventuelt at det gjøres en fysisk test av full effekt signalutbredelse fra planlagt basestasjon lokasjon for å verifisere potensiell interferens og grenseverdier. Eksempler på dette kan være at en 3.6 GHz stasjon i Honningsvåg sentrum kanskje ikke interferer mot Honningsvågfjell, selv om det er under 3 km i luftlinje, eller at det etableres innendørsanlegg på Nordkapp. Radarer og satellittjordstasjoner kan ha forskjellig krav på beskyttelse, og det framkommer ikke i høringsutkastet hvilken type det er i lokasjonene som er oppgitt. Det er også uklart for Ice om 5G terminaler uplink har nok effekt til å virke interfererende på de eksisterende systemene.

Ice er forøvrig positive til et felles regime for rammestruktur og synkronisering, og den foreslåtte rammestrukturen. Det bør derimot vurderes å opprette en tredjepart som synkroniseringskilde, for eksempel hos Justervesenet.

Høringsinnspillet inneholder forretningssensitiv informasjon (**gul markering**), jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2.

På vegne av Ice Communication Norge AS,

Reynir Johannesson
Kommunikasjonsdirektør